

Ogólnopolska Konferencja Naukowa
Duszpasterstwo służb mundurowych w Polsce
Aspekt organizacyjno-prawny,
Lublin, 11 marca 2023 roku

National Scientific Conference *Chaplaincies of the uniformed services in Poland: Organizational and legal aspects*, Lublin, March 11, 2023

MAŁGORZATA CZURYK*

 <https://orcid.org/0000-0003-0362-3791>

W dniu 11 marca 2023 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. *Duszpasterstwo służb mundurowych w Polsce. Aspekt organizacyjno-prawny*. Organizatorami wydarzenia były Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL (Katedra Prawa Wyznaniowego) oraz Wydział Nauk Społecznych (Katedra Teorii Społecznych i Socjologii Rodziny oraz Katedra Praw Człowieka i Pracy Socjalnej), a także Rada Wydziałowego Samorządu Studentów Wydziału Nauk Społecznych KUL. Celem konferencji było podjęcie refleksji nad rolą i zadaniami oraz podstawami prawnymi funkcjonowania duszpasterstwa służb mundurowych w Polsce.

Uroczystego otwarcia konferencji w imieniu organizatorów i powitania przybyłych gości i prelegentów dokonał ks. nadkom. dr hab. Sławomir Bylina z Katedry Teorii Społecznych i Socjologii Rodziny KUL, kapelan podlaskiej Krajowej Administracji Skarbowej (KAS). Na wstępie głos zabrali: abp dr hab. Andrzej Dzięga, prof. KUL, Delegat KEP ds. Duszpasterstwa KAS, ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz, Prorektor KUL, oraz dr hab. Arkadiusz Jabłoński, prof. KUL, Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL.

* Dr hab., prof. UWM, Katedra Prawa Pracy i Prawa Socjalnego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, al. Warszawska 98, 10-702 Olsztyn, e-mail: malgorzata.czuryk@uwm.edu.pl

Konferencja została podzielona na obrady plenarne i cztery sekcje. Obradom plenarnym przewodniczył dr hab. Arkadiusz Jabłoński, prof. KUL. W czasie ich trwania wystąpiło trzech prelegentów. Jako pierwszy głos zabrał ks. prof. dr hab. Edward Jarmoch (UPH), który wygłosił referat na temat: *Spoleczne ujęcie duszpasterstwa służb mundurowych w Polsce*. Kolejny referat wygłosił ks. prof. dr hab. Józef Krukowski (PAN O/Lublin) na temat: *Duszpasterstwo służb mundurowych w świetle Konstytucji RP i Konkordatu*. Jako ostatni w tej sesji zaprezentowany został temat: *Model duszpasterstwa służb mundurowych w strategii systemu bezpieczeństwa narodowego*, przedstawiony przez ks. nadkom. dr. hab. Sławomira Bylinę.

Pierwszą sekcję zatytułowaną: *Duszpasterstwo w dziedzinie obronnej państwa*, której przewodniczył dr hab. Wojciech Gizicki, prof. KUL, rozpoczął ks. kmdr por. rez. dr Zbigniew Jaworski, były Kanclerz Kurii Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego, głosząc referat pt. *Proces tworzenia struktury organizacyjnej i prawnej Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego*. Następnie głos zabrał ks. kpt dr Rafał Kaniecki, obecny Kanclerz Kurii OPWP, przedstawiając referat na temat: *Aktualny stan organizacyjno-prawny Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego w Polsce*. Po tym referacie płk dr hab. Juliusz Tym, prof. ASzWoj, przedstawił problematykę: *Organizacyjne i szkoleniowe aspekty funkcjonowania kapelanów wojskowych na wypadek wojny*. W sekcji tej referat wygłosił także ks. ppłk Tomasz Paroń, kapelan Garnizonu Sieradz, który zaprezentował referat pt. *Organizacja i uwarunkowania prawne udziału kapelanów w misjach wojskowych*. Ostatnim prelegentem był ks. ppor. dr Krzysztof Banasiuk, kapelan 22 Dęblińskiego Batalionu Lekkiej Piechoty WOT, charakteryzując problematykę: *Organizacja i umocowania prawne duszpasterstwa Wojsk Obrony Terytorialnej*.

Kolejnej części obrad zatytułowanej: *Duszpasterstwo w dziedzinie ochronnej państwa* przewodniczył ks. nadkom. dr hab. Sławomir Bylina. W sekcji tej zostało zaprezentowanych pięć tematów. Pierwszy należał do ks. insp. dr. Mariana Midury (Dziekana KAS) i ks. asp. dr. Piotra Kaczmarczyka: *Organizacja i uwarunkowania prawne duszpasterstwa Krajowej Administracji Skarbowej*. Następnie głos zabrał ks. płk SG dr Zbigniew Kępa, Dziekan Straży Granicznej, który wygłosił referat na temat: *Struktura i proces uwarunkowań prawnych duszpasterstwa Straży Granicznej*. Trzecie wystąpienie: *Struktury organizacyjne i prawne w duszpasterstwie Policji* zaprezentował ks. dr Wojciech Juszcuk, Kapelan Główny Policji. Następnie ks. Adam Jabłoński, Naczelny

Kapelan Więziennictwa, zreferował temat: *Organizacja duszpasterstwa Więziennictwa*. Ostatnim prelegentem tej sekcji był ks. druh. Paweł Samborski, Podkarpacki Kapelan Wojewódzki Strażaków, z tematem: *Organizacja i uwarunkowania prawne duszpasterstwa Państwowej Straży Pożarnej*.

Trzecią sekcję podejmującą zagadnienia związane z kwestiami wyznaniowymi duszpasterstwa służb mundurowych w Polsce prowadził ks. prof. dr hab. Józef Krukowski. W sekcji tej głos zabrało czterech prelegentów. Jako pierwszy wystąpił dr hab. Marek Bielecki, prof. ASzWoj, z referatem: *Duszpasterstwa a opieka duszpasterska w świetle prawa i praktyki*. Następnie głos zabrała dr hab. Małgorzata Czuryk, prof. UWM, której wystąpienie było zatytułowane: *Forma prawna posługi duszpasterskiej w Policji*. Kolejnym prelegentem był dr hab. Jerzy Nikolajew, prof. URz, który zaprezentował: *Praktyczny wymiar organizacji duszpasterstwa służb mundurowych w Polsce na przykładzie Więziennictwa*. Jako ostatnia w tej sekcji głos zabrała dr Aneta Abramowicz (KUL) z referatem na temat: *Podstawy normatywne duszpasterstwa w służbach mundurowych w Polsce*.

Sekcję czwartą na temat: *Służby umundurowane i organizacje pro obronne* prowadził ks. dr hab. Kazimierz Pierzchała, prof. KUL. Podczas tej sekcji głos zabrało pięciu prelegentów. Jako pierwszy wystąpił ks. płk SG dr Zbigniew Kępa, Naczelny Kapelan Służby Ochrony Kolei, z referatem pt. *Struktura organizacyjna Duszpasterstwa Służby Ochrony Kolei*. Następny referat na temat: *Duszpasterstwo harcerzy w Polsce* wygłosił ks. Łukasz Kadziński. Po nim ks. mjr zw. Andrzej Biernat przedstawił *Związek Piłsudczyków*, a kolejnym prelegentem był ks. mjr DS Wojciech Majewski, który zaprezentował *Drużyny Strzeleckie*. Ostatnie wystąpienie w tej sekcji pt. *Kapłan w Federacji Kawalerii Ochotniczej oraz Stowarzyszeniu Weteranów Misji Pokojowych ONZ* należało do ks. nadkom. dr. hab. Sławomira Byliny.

Konferencję uzupełniała dyskusja, która koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących prawnych podstaw funkcjonowania kapelanów w ramach poszczególnych służb mundurowych. Podnoszono również problemy dotyczące zasad i formy zatrudniania kapelanów.

Podsumowania i zakończenia konferencji dokonał ks. nadkom. dr hab. Sławomir Bylina, który wyraził nadzieję na upamiętnienie wydarzenia w formie publikacji pokonferencyjnej. W konferencji udział wzięli nie tylko przedstawiciele różnych ośrodków akademickich, ale również formacji mundurowych w Polsce. Wśród prelegentów byli kapelani posługujący w takich

strukturach jak: Wojsko Polskie, Straż Graniczna, Policja, Więziennictwo, Straż Pożarna, Służba Ochrony Kolei, Krajowa Administracja Skarbowa, Związek Piłsudczyków, Drużyny Strzeleckie, harcerze. Tak liczny udział nie tylko przedstawicieli nauki, ale również praktyków, spowodował ożywioną debatę naukową oraz wymianę myśli i doświadczeń. Dzięki temu konferencja miała nie tylko wymiar naukowy, ale również praktyczny. Przedstawione referaty i zawarta w nich problematyka cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników wydarzenia. Ukazały one, jak wieloaspektowym zagadnieniem jest struktura, organizacja oraz zadania i zasady funkcjonowania duszpasterstwa w polskich służbach mundurowych. Istotny wkład w dyskusję wnieśli przedstawiciele doktryny prawa polskiego, którzy zwrócili uwagę na problemy związane z podstawami prawnymi funkcjonowania duszpasterstwa w służbach mundurowych w Polsce, w tym na kwestię podstaw zatrudniania kapelanów i ich status prawny w poszczególnych służbach mundurowych. Te zagadnienia wzbudziły szczególne zainteresowanie, co znalazło odzwierciedlenie podczas dyskusji po trzeciej sekcji konferencji. W powszechnym odczuciu uczestników tego wydarzenia naukowego problematyka nie została wyczerpana i istnieje potrzeba poświęcenia jej kolejnego spotkania naukowego.